

NÄIN OPETAT LAPSELLE DIGITURVATAITOJA

Lapset tarvitsevat turvataitoja, kun he käyttävät älylaitteita ja toimivat verkossa. Nämä turvataidot ovat digiturvataitoja.

Keho on tärkeä

- Lapsia kiinnostavat keho, alastomuus ja eritteet, kuten pissa ja kakka. Lapset tutkivat ja ihmettelevät niitä.
- Puhu avoimesti kaikista asioista, jotka kiinnostavat lasta.
- Puhu koko kehosta arvostavasti. Kerro nimet kaikille kehon osille.
- Lapsi oppii kehosta myös älylaitteiden avulla.

Yhteys koko maailmaan

- Lasten elämässä on älylaitteita, kuten kännykkä, tabletti, tv, pelikonsoli, älytaulu.
- Kuvat, videot, äänet ja kirjoitukset voivat levitä laitteen kautta hetkessä kaikkialle maailmaan.
- Älylaite ei ole koskaan yhteys vain kahden ihmisen välillä. Tiedon voi lähettää eteenpäin yhdellä klikkauksella.
- Kuva navasta tai pepusta voi levitä laajalti ja jäädä ikuisesti verkkoon.

Oikeus olla turvassa

- Kiusaaminen on kiellettyä myös älylaitteilla. Aikuiset turvaavat, auttavat ja lohduttavat, jos ikäviä asioita tapahtuu.
- Ystävällinen käytös edistää turvallisuutta. Sano lapselle, että kaikki saavat olla mukana myös älylaitteiden ryhmissä.
- Ohjaa lasta ja kerro, että huonoa käytöstä ei pidä hyväksyä. Kannusta lasta kertomaan aikuisille, jos hän huomaa huonoa käytöstä. Näin huono käytös saadaan loppumaan.
- Kaikki älylaitteilla oleva ei ole totta. Harjoittele lapsen kanssa, jotta lapsi oppii tunnistamaan huijaukset.
- Opeta lapselle turvasääntö: sano ei, lähde pois ja kerro luotettavalle aikuiselle.

Tunteista puhuminen

- Kannusta lasta kertomaan tunteista, joita älylaitteet herättävät. Mikä huvittaa, huolestuttaa, kiinnostaa, pelottaa? Tunteista puhuminen helpottaa ja tuo iloa.
- Ihastuminen on lapsilla tavallista. Pohdi lapsen kanssa, miten hän voi tunnistaa luotettavan ystävän. Kerro, kuinka älylaitteella voi osoittaa ihastusta hyvällä tavalla ja turvallisesti.
- Kerro etukäteen, mitä lapsen pitää tehdä, jos häntä huijataan. Sano, että siitä kannattaa kertoa aikuiselle. Älä suutu lapselle, vaan selvitä asiat yhdessä lapsen kanssa.

Yksityisyyden suojaaminen

- Kerro, että ketään ei saa kuvata ilman lupaa. Lapsen ei tarvitse suostua, jos joku haluaa ottaa kuvan hänestä.
- Alastomuus on yksityistä. Yksityisiä kehon osia ei kannata kuvata. Pimppi, pippeli, peppu ja rinnat ovat ikiomat ja arvokkaat paikat. Niitä pitää ja saa suojata, myös älylaitteella.
- Kannusta lasta kertomaan aina aikuisille, jos hän näkee alastonkuvan tai kuvan yksityisestä kehon osasta. Kannusta lasta kertomaan myös, jos joku pyytää häneltä kuvaa näistä paikoista.

